

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **I. A. R.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 11, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2024, č. j. KRPA-279802-23/ČJ-2024-000022-MIG, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2024, č. j. 2 A 45/2024-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně advokátu Mgr. Umaru Switatovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 8. 11. 2024 kasační stížnost žalobkyně proti v záhlaví označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Tímto rozsudkem městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2024, č. j. KRPA-279802-23/ČJ-2024-000022-MIG, jímž bylo podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), rozhodnuto o prodloužení doby zajištění žalobkyně za účelem předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým

se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Žalobkyně byla ve smyslu § 129 odst. 1 téhož zákona zajištěna rozhodnutím žalované ze dne 3. 9. 2024, č. j. KRPA-279802-9/ČJ-2024-000022-MIG. Doba zajištění žalobkyně byla nyní napadeným rozhodnutím žalované prodloužena o 27 dní.

[2] Městský soud poukázal na soudní řízení týkající se prvotního rozhodnutí o zajištění žalobkyně, v němž uplatnila obdobné žalobní body. Tvrzení žalobkyně, že nežádala o udělení mezinárodní ochrany v Bulharsku, je v rozporu s tím, co uvedla v rámci podání vysvětlení, a s výpisem z evidence EURODAC. Námitka systémových nedostatků bulharského azylového systému byla vznesena až v žalobě, nadto žalobkyně tyto nedostatky nijak nespecifikovala. Ve vztahu k Bulharsku neexistují indicie, které by existenci systémových nedostatků nasvědčovaly, což vyplývá i z relevantní judikatury NSS. Záměna Bulharska za Německo na jednom místě odůvodnění rozhodnutí žalované byla pouze zjevnou písařskou chybou. Městský soud se neztotožnil ani s tím, že bylo u stěžovatelky nesprávně identifikováno nebezpečí útěku. Neměla totiž u sebe cestovní doklad a její jednoznačnou snahou bylo dostat se do Německa k rodině. Není rovněž pravdou, že by byla jedinou zajištěnou osobou ze skupiny cizinců cestujících stejným kamionem. Žalobkyní tvrzené výhrůžky ze strany převaděčů nemají relevanci pro nynější řízení, ale pro dublinské řízení jako takové. Žalovaná se ve svém rozhodnutí dostatečně zabývala i délkou zajištění, jakož i otázkou aplikace mírnějších opatření. Stanovená délka zajištění je s ohledem na relevantní judikaturu přiměřená okolnostem věci a byla žalovanou řádně odůvodněna.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V ní uvedla, že zajištěním jsou krácena její práva. Žalovaná postupovala vůči jednotlivým cizincům cestujícím v jednom kamionu odlišně, neboť ze 30 z nich bylo zajištěno jen 5, přičemž dvě osoby byly následně ze zajištění propuštěny. Stěžovatelka projevila přání sloučit se se svojí rodinou v Německu, tudíž mělo dojít k aplikaci čl. 9 nařízení Dublin III. V rozporu s tím žalovaná aplikovala čl. 12 téhož nařízení, aniž to řádně vysvětlila. Žalovaná tak nerespektovala pořadí kritérií podle čl. 7 nařízení. Délka zajištění musí odpovídat sledovanému cíli a jelikož žalovaná tuto hierarchii kritérií opomněla, vyhodnotila nesprávně i sledovaný cíl zajištění. Stěžovatelka namítá, že jí bylo převaděči vyhrožováno smrtí. Na svoji ochranu kontaktovala policii, načež byl jeden z převaděčů zadržen. Z toho důvodu je nyní tato hrozba reálná. Stěžovatelka hodlá policii poskytnout součinnost při trestním stíhání převaděčů a řidiče kamionu. Stěžovatelka opakovaně poukazuje na existenci systémových nedostatků azylového řízení v Bulharsku. Tvrdí, že jí v Bulharsku nebyl k dispozici tlumočník. Nedostatky vyplývají i z judikatury Soudního dvora Evropské unie a národních (včetně českých) soudů a ze zpravodajství. Městský soud tyto okolnosti při svém rozhodování nevzal v potaz, a tudíž nevycházel

pokračování

z řádně zjištěného skutkového stavu. Jeho rozsudek je tedy nepřezkoumatelný a nezákonný, a stěžovatelka navrhuje jeho zrušení.

[4] V doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 12. 2024 stěžovatelka dále namítá, že žádost o mezinárodní ochranu v Bulharsku nepodala dobrovolně, neboť jí byly podstrčeny dokumenty v bulharském jazyce, kterému bez tlumočnicka nerozuměla. Touto skutečností se městský soud vůbec nezabýval. Dle jejího názoru by bylo vydání do Bulharska nepřiměřeným zásahem do jejího soukromého a rodinného života, a proto navrhuje, aby Česká republika vyslovila svoji příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, a to z humanitárních důvodů. Od počátku neexistovaly důvody jejího zajištění. Stěžovatelka je finančně zajištěna svojí rodinou, a mohla tedy složit finanční záruku, což je možnost, kterou se žalovaná vůbec nezabývala. Dle názoru stěžovatelky u ní vyhoštění nepřipadá v úvahu. Městský soud nezohlednil, že žadatel o azyl smí být zajištěn pouze na nezbytně dlouhou dobu, přičemž nebylo prokázáno, že k předání stěžovatelky do Bulharska mohlo dojít během doby jejího zajištění. Měl přitom hodnotit, zda o tomto žalovaná uvážila v zákonem stanovených mezích. Stěžovatelce by nemělo jít k tíži, že Bulharsko neposkytuje České republice součinnost s jejím převzetím. Žalovaná zatížila své rozhodnutí nezákonností i tím, že nepřistoupila k užití opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, ale k zajištění stěžovatelky. Porušila rovněž § 124 téhož zákona, čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a řadu mezinárodních úmluv.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem.

[6] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, které jsou v řízení před krajským soudem rozhodovány specializovaným samosoudcem, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní

pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud naznal, že k žádné z předestřených situací v projednávané věci nedošlo.

[8] Stěžovatelka namítá, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný. K otázce přezkoumatelnosti rozhodnutí existuje velice bohatá judikatura, jako kupříkladu rozsudky NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75. Je-li napadené rozhodnutí řádně odůvodněno, je přípustné, aby si krajský soud, nedocházel-li k jiným závěrům, správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (viz např. rozsudky NSS ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). Krajský (městský) soud nemá povinnost reagovat na každou dílčí žalobní argumentaci (a v žalobě obecně zmíněné tvrzení) a tu obsáhle vyvrátit. Úkolem soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné tedy je, aby se soud ve svém rozhodnutí zabýval všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33, či rovněž nálezy ÚS ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08). Nejvyšší správní soud je toho názoru, že rozsudek městského soudu ve světle citované judikatury obстоjí.

[9] Stěžovatelka dále namítá, že žalovaná ve svém rozhodnutí nezdůvodnila, proč prodloužila dobu zajištění práve o 27 dní. Doba zajištění musí korelovat s naplněním jeho cíle. Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud se s otázkou přípustné doby zajištění vypořádal dostatečně v bodě 22 svého rozsudku, přičemž odkázal na relevantní judikaturu (rozsudky NSS ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021-29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019-25, ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015-32, ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 167/2018-72, a ze dne 27. 5. 2019, č. j. 8 Azs 244/2017-64). S ohledem na vysokou míru obecnosti námitky stěžovatelky stran délky prodloužení doby zajištění Nejvyšší správní soud pouze dodává, že žalovanou stanovená doba nevybočuje z limitů stanovených čl. 28 odst. 4 nařízení Dublin III, byla stanovena v souladu s citovanou judikaturou a žalovanou řádně zdůvodněna.

[10] Stěžovatelka rovněž namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu žalovanou i městským soudem, a to ve vztahu ke zkoumání možných nedostatků azylového řízení v Bulharsku, tvrzené absence vážného nebezpečí útěku, možnosti uložit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců a možnosti aplikace § 123c téhož zákona.

[11] Ve vztahu k tvrzeným nedostatkům v azylovém řízení lze odkázat na judikaturu, kterou citoval i městský soud (rozsudky NSS ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018-28, a ze dne 5. 1. 2023, č. j. 3 Azs 427/2021-22). Otázka systémových nedostatků bulharského azylového řízení byla městským soudem posouzena

pokračování

dostatečně i z toho důvodu, že hlubší úvahy stran těchto otázek patří do rozhodnutí o předání do příslušného členského státu (viz rozsudek NSS ze dne 8. 1. 2021, č. j. 5 Azs 114/2018-63, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS). Problémy s tlumočením nelze považovat za systémový nedostatek azylového systému (rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2020, č. j. 3 Azs 323/2019-32).

[12] K namítanému nedostatku § 129 zákona o pobytu cizinců spočívajícímu v absenci definice *vážného nebezpečí útěku* Nejvyšší správní soud konstatuje, že tato definice je obsažena v odst. 4 tohoto ustanovení. S touto definicí Nejvyšší správní soud pracoval již dříve například v usneseních ze dne 5. 9. 2024, č. j. 5 Azs 10/2024-55, ze dne 18. 4. 2024, č. j. 2 Azs 36/2024-34, nebo ze dne 12. 7. 2022, č. j. 6 Azs 173/2021-40. Městský soud ani žalovaná se od znění zákona ani od jeho ustáleného výkladu správními soudy neodchýlily. Co se týče namítaných hrozeb ze strany převaděčů, rozdílného zacházení s jinými cizinci cestujícími stejným kamionem jako stěžovatelka, a údajného podstrčení žádosti o azyl ze strany bulharských orgánů, odkazuje Nejvyšší správní soud zcela na odůvodnění rozsudku městského soudu (body 18, 20 a 21 rozsudku).

[13] Zvláštními opatřeními podle § 123b zákona o pobytu cizinců se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval ve své judikatuře, a to například v usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, a rozsudcích ze dne 22. 8. 2022, č. j. 5 Azs 390/2020-35, a ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016-56. Tuto judikaturu žalovaná zohlednila ve svém rozhodnutí. Rovněž z napadeného rozsudku nijak nevyplývá, že by městský soud rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

[14] Námitka možnosti aplikace § 123c zákona o pobytu cizinců rovněž není přijatelná. Nejvyšší správní soud podotýká, že žalovaná se majetkovými poměry stěžovatelky ve svém rozhodnutí řádně zabývala (s. 5 rozhodnutí). Vycházela především z vyjádření stěžovatelky, která při podání vysvětlení dne 3. 9. 2024 uvedla, že nedisponuje žádným majetkem včetně jakéhokoli finančního obnosu. Nejvyšší správní soud připomíná, že v řízení o kasační stížnosti je zastoupena advokátem, kterého jí ustanovil z důvodu jí doložené nemajetnosti. S ohledem na účel zajištění stěžovatelky by navíc finanční záruka nemohla plnit svoji funkci jako náhradní institut (rozsudky NSS ze dne 13. 2. 2019, č. j. 1 Azs 354/2018-26, a ze dne 29. 3. 2019, č. j. 9 Azs 446/2018-21).

[15] Zohlednění pořadí kritérií v čl. 7 nařízení Dublin III a důkladné odůvodnění zvoleného kritéria má své místo především v rozhodnutí o předání do příslušného členského státu (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2019, č. j. 5 Azs 296/2017-32). Z hlediska posouzení účelnosti zajištění postačuje konstatovat, že stěžovatelka se dovolává aplikace kritéria upraveného v čl. 9 nařízení Dublin III, které by založilo příslušnost Spolkové republiky Německo, kde pobývá její matka. Pomíjí však, že rodinným příslušníkem držitele mezinárodní ochrany může být pouze nezletilé dítě, kterým ona není [čl. 9 ve spojení s čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III].

[16] Stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nespecifikovala, jakým způsobem žalovaná porušila § 124 zákona o pobytu cizinců a jí jmenované mezinárodní úmluvy. Ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců se navíc týká zajištění za účelem správního vyhoštění, o které však v dané věci nejde.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost přijatelnou, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[18] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[19] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 27. 11. 2024, č. j. 2 Azs 245/2024-20, jako zástupce žalobkyně Mgr. Umara Switata, advokáta se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 11. Ustanovenému zástupci přísluší za zastupování žalobkyně odměna a náhrada hotových výdajů. Tyto náklady nese stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce ve věci učinil dva úkony právní služby, a to převzetí věci a přípravu zastoupení a písemné podání ve věci samé (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za které mu přísluší odměna ve výši 2 x 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu]. K těmto úkonům se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 2 x 300 Kč. Celkově tak ustanovenému zástupci náleží odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti ve výši 6 800 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení. Jelikož zástupce žalobkyně není plátcem DPH, Nejvyšší správní soud mu nepřiznal její náhradu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu